

τικόν του πᾶν ἄλλο ἦτο ἡ στρατιωτικόν.

Ἦτο χωλὸς τὸν ἓνα πόδα, μὲ τὰ νῶτα υπερβαλλόντως κεκυρτωμένα καὶ σχεδὸν συνεπτυγμένος εἰς δύο μὲ γωνίαν τὴν ὀσφύν, ἀντὶ δὲ σπάθης, ἐκράτει ῥάβδον εἰς τὴν χεῖρα.

Ἀφοῦ οὗτος, ἐθεώρησε ζωηρῶς διὰ τῶν ἐξ ὀστράκου συγκρατουμένων παχέων ὀμματοῦαλίων του πρῶτον τὴν Μέρσην, κατόπιν τὴν κλίνην, εἶτα τὸ δωμάτιον, ἐστράφη μετ' ἀξέστου οἰκειότητος τρόπων πρὸς τὸν ἀξιωματικόν.

— Μία γυνὴ ἀσθενὴς ἐν τῇ κλίνῃ; μία ἄλλη ἥτις τὴν περιθάλπει καὶ οὐδὲν πλέον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο. Οὐδεμία λοιπὸν ἀνάγκη, ταγματάρχχα, νὰ θέσωμεν ἐνταῦθα φρουρόν.

— Οὐδεμία, ἀπεκρίθη ὁ ταγματάρχης.

Ἐστράφη ἐπὶ τῶν περυνῶν του καὶ εἰσῆλθεν αὖθις εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Ὁ Πρῶστος χειρουργὸς τοῦναντίον προῦχώρησεν ὑπείκων εἰς τὸ ἐνστικτὸν τοῦ ἐπαγγέλματός του πρὸς τὴν κλίνην.

Ὁ νέος Ἀγγλος, οὐτινος οἱ ὀφθαλμοὶ ἐφαίνοντο προσηλωθέντες ἐπὶ τῆς Μέρσης, κατέσυρε τὸ θυροπαραπέτασμα καὶ ἀπετάθη μετὰ σεβασμοῦ γαλλιστὶ πρὸς τὴν νεάνίδα.

— Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἐρωτήσω ἐὰν εἰσθε Γαλλίς; ἠρώτησεν.

— Εἶμαι Ἀγγλίς, ἀπεκρίθη ἡ Μέρση.

Ὁ χειρουργὸς ἤκουσε τὴν ἀπάντησιν καὶ ἀμέσως, λαβὼν πρὸ αὐτῆς φιλόφρονα στάσιν καὶ δεικνύων τὸ ἐπὶ τῆς κλίνης ἡπλωμένον σῶμα, εἶπε τότε πρὸς τὴν Μέρσην, ἐν καθαρᾷ ἀγγλικῇ γλώσσῃ, ἀλλὰ μετὰ προφορᾶς ἀρετὰ γερμανικῆς :

— Δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ κατὰ τι χροῖσμος;

Οἱ τρόποι του ἐνεῖχόν τι τὸ εἰρωνικῶς εὐγενές, ἡ δὲ τραχεῖα φωνὴ του ἦτο σαρδονικῶς μονότονος.

Ἡ Μέρση κατελήφθη ὑπὸ ἀκαριαίας ἀποστροφῆς πρὸς τὸν δυσειδῆ τοῦτον καὶ χωλὸν γέροντα, ὅστις τόσον ἀγροίκως τὴν ἐθεώρει διὰ μέσου τῶν χονδρῶν ὀμματοῦαλίων του.

— Εἰς οὐδὲν δύνασθε νὰ εἰσθε χρῆσιμος ἐνταῦθα, κύριε, ἀπήντησε ζωηρῶς ἡ κυρία αὕτη ἐφονεύθη ὅταν τὰ στρατεύματά σας ἐκανονοβόλησαν τὴν καλύβην ταύτην.

Ὁ Ἀγγλος ἐφρικίασε καὶ προσέβλεψε τὴν κλίνην συμπαθῶς.

Ὁ Πρῶστος ἐρρόφησε δόσιν ταμβάκου καὶ ἀπέτεινε δευτέραν ἐρώτησιν.

— Τὸ πτώμα ἐξητάσθη παρ' ἱατροῦ τινος; ἠρώτησεν.

Ἡ Μέρση ἀπεκρίθη λακωνικώτατα καὶ μετὰ σκυθρωπότητος :

— Μάλιστα.

Ἄλλ' ὁ χειρουργὸς δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀποθαρρύνονται ἐκ τῆς κεχολωμένης καθηλείας μιᾶς γυναικός, καὶ ἐξηκολούθησε :

— Τίς ἐξήτασε τὸ σῶμα; ἠρώτησεν.

— Ὁ εἰς τὸ γαλλικὸν φορητὸν νοσοκομεῖον προσκεκολλημένος ἱατρός.

Ὁ Γερμανὸς ὑπεγόγγυσε περιφρονητι-

κὰς τινὰς ὕβρεις περὶ ὅλων τῶν Γάλλων, περὶ τῆς γαλλικῆς ἱατρικῆς, καὶ περὶ ὅλων τῶν γαλλικῶν γνώσεων.

Ὁ Ἀγγλος ἐδράξατο τῆς πρώτης εὐκαιρίας ἵν' ἀποτείνῃ τὸν λόγον ὁ ἴδιος καὶ πάλιν πρὸς τὴν Μέρσην.

— Ἡ κυρία αὕτη εἶνε συμπατριωτὶς σας; ἠρώτησεν.

Ἡ Μέρση ἐσκέφθη πρὶν ἢ ἀπαντήσῃ.

Ἡ τρομερὰ ἀπόφασίς ἣν εἶχε λάβει, ὁ ἀπαίσσιος σκοπὸς ὃν ἀπεδίωκε, τῇ ὑπηγόρευσεν ὑστάτην τινὰ ἐπιφύλαξιν.

— Νομίζω ναί, εἶπε ψυχρῶς. Συνηντήθημεν τυχαίως. Δὲν γνωρίζω τίποτε περὶ αὐτῆς.

— Οὐτε τὸ ὄνομά της;

Ἡ θρασυτής τῆς Μέρσης δὲν εἶχεν ἔτι προβῇ πολὺ, ὅπως τολμήσῃ νὰ δώσῃ εὐθὺς ἀμέσως τὸ ὄνομά της εἰς τὴν νεκράν. Κατέφυγε λοιπὸν εἰς ἐπίμονον ἄρνησιν.

— Οὐτε τὸ ὄνομά της, ἐπανέλαθεν ἀποκριθεῖσα.

Ὁ γέρον τὴν παρετήρησεν ἔτι ἀγροικώτερον ἢ πρότερον... ἐφάνη σκεφθεὶς πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἔλαβε τὴν λυχνίαν ἀπὸ τῆς τραπεζῆς, ἐπροχώρησε χωλαίνων μέχρι τῆς κλίνης καὶ ἐξήτασεν ἐν σιγῇ τὸ πτώμα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ἀγγλον, προσεπάθει οὗτος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν συνδιάλεξίν του μετὰ τῆς Μέρσης, χωρὶς ν' ἀποκρύπτῃ τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἡσθάνετο ὑπὲρ τῆς θελκτικῆς ταύτης νεάνιδος.

— Συγχωρήσατέ μοι, εἶπεν, ἀλλ' εἰσθε τόσον νέα ἀκόμη, ὥστε ὄντως ἐκπλήσσει ἡ παρουσία ὑμῶν ἐνταῦθα ἐν καιρῷ πολέμου.

Θόρυβος ἐρίδων ἀκουσθεὶς ἀπὸ τοῦ μαγειρείου ἀπήλλαξε τὴν Μέρσην τῆς ἀμέσου ἀνάγκης τοῦ νὰ τῇ ἀπαντήσῃ.

Ἦκουσε τὰς φωνὰς τῶν τραυματιῶν ἀντηχούσας· ἐφαίνετο ὅτι ἀνέπεμπον κραυγὰς ὀδύνης, αἱ δὲ τραχεῖαι κραυγαὶ τῶν Γερμανῶν ἀξιωματικῶν τοῖς ἐπέβαλον σιγὴν.

Τὰ γενναῖα ἐνστικτὰ τῆς γυναικὸς παρῶρμησαν τὴν Μέρσην εἰς παραφοράν, παρὰ πᾶσαν ὑπαγόρευσιν τῆς φρονήσεως.

Ἀδιαφοροῦσα ἂν θὰ προεδίδετο καὶ συνεπῶς ἂν θ' ἀνεγνωρίζετο ὡς ἡ νοσοκόμος τοῦ γαλλικοῦ φορητοῦ νοσοκομείου, ἀνύψωσε ζωηρῶς τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον.

Ἄλλ' εἰς φρουρὸς Πρῶστος τῇ ἔφραξε τὴν δίοδον καὶ τῇ κατέστησε γνωστὸν, ἐν τῇ μητρικῇ του γλώσσῃ, ὅτι οἱ ξένοι δὲν ἠδύναντο νὰ διέλθωσιν.

Ὁ Ἀγγλος παρενέβη ἀμέσως εὐγενῶς καὶ ἠρώτησε τὴν νεάνίδα ἐὰν εἶχεν ἰδιαιτερόν τινα λόγον ὅπως ἐπιθυμῇ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο.

— Ἀχ! οἱ δυστυχεῖς Γάλλοι!... — ἀπήντησε μετὰ θέρμης, τῆς καρδίας τῆς ἐλεγχούσης αὐτήν, ὅτι τοὺς εἶχε λησμονήσει. Οἱ δυστυχεῖς τραυματῖαι!...

Ὁ Πρῶστος χειρουργὸς ἐστράφη καὶ ἔλαβε τὸν λόγον :

— Δὲν ἔχετε τίποτε νὰ κάμῃτε μετὰ τοὺς Γάλλους τραυματῖας, ἐγόγγυσεν.

Οἱ Γάλλοι τραυματῖαι εἶνε ἰδική μου καὶ οὐχὶ ἰδική σας ὑπόθεσις. Εἶνε αἰχμάλωτοί μας καὶ θὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὸ ἡμέτερον φορητὸν νοσοκομεῖον. Εἶμαι ὁ Ἰγνάτιος Βέτζελ, ἐπίατρος, σᾶς τὸ λέγω ἐγὼ ὁ ἴδιος. Καὶ σιωπήσατε.

Ἐστράφη πρὸς τὸν φρουρόν καὶ τῇ προσέθηκε γερμανιστὶ :

— Καταβίβασε τὸ παραπέτασμα καὶ ἂν ἡ γυνὴ αὕτη ἐπιμένῃ, ἔκβαλέ την ἀπὸ τὸ δωμάτιον τοῦτο.

Ἡ Μέρση ἐπειράθη νὰ ἀντείπῃ τι, ἀλλ' ὁ Ἀγγλος ἔλαβε λίαν εὐλαβῶς καὶ φιλοφρόνως τὸν βραχίονά της καὶ τὴν ἀπεμάκρυνε τοῦ φρουροῦ, ὅστις ἐφαίνετο προθυμότητος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν δοθεῖσαν διαταγὴν.

— Εἶνε ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμένετε, τῇ εἶπεν. Ἡ πρῶσις πειθαρχία εἶνε ἀκαμπτos. Μὴ ἔχετε ὅμως ἐξ ἄλλου οὐδεμίαν ἀνησυχίαν ὑπὲρ τῶν Γάλλων. Τὸ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ χειρουργοῦ Βέτζελ φορητὸν νοσοκομεῖον διευθύνεται καὶ λειτουργεῖ θαυμασίως, οἱ δὲ ἄνδρες θὰ τύχῃσι πάσης περιποιήσεως, σᾶς ἐγγυῶμαι ἐγώ.

Καὶ βλέπων δάκρυα λάμποντα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς νεάνιδος ἐνόσφ τῇ ὠμίλει, ἡσθάνθη διπλασιασθέντα τὸν πρὸς αὐτὴν θαυμασμόν του, καί :

— Ἀγαθὴ ὅσον καὶ ὠραία!... ἐσκέφθη. Τί ἀξιολάτρευτος ὑπαρξίς.

— Αἱ λοιπὸν! ἐφώνησεν ὁ Ἰγνάτιος Βέτζελ, προσβλέπων τὴν Μέρσην διὰ τῶν ὀμματοῦαλίων του, εἰσθε εὐχαριστημένη, καὶ θὰ σιωπήσετε;

Ἐκεῖνη ὑπεχώρησεν.

Ὡ τῆς εἰμαρμένης! Ἐὰν δὲν προέκυπτεν ἡ ἀντίστασις τοῦ χειρουργοῦ ἢ πρὸς τοὺς τραυματῖας ἀφοσιώσις της θὰ ἠδύνετο νὰ τὴν συγκρατήσῃ ἐπὶ τῆς ὀλεθρίας κατωφερείας, εἰς τὴν ἔμελλε νὰ ὀλισθήσῃ, καὶ νὰ ματαιωθοῦν τὰ σχέδιά της.

Ἐὰν τὴν ἄφηνον νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ ἀσχοληθῇ εἰς τὸ φιλόανθρωπον ἔργον της, ν' ἀναλάβῃ τὰ εὐγενῆ τῆς νοσοκόμου καθήκοντά της, ἴσως ὁ ἀπαίσσιος πειρασμὸς ἐξηφανίζετο.

Ἄλλ' ἡ κατηραμένη αὐστηρότης τῆς γερμανικῆς πειθαρχίας ἐπήρχετο μοιραίως ἵνα καταστήσῃ ἀνωφελὴ καὶ τὴν ὑστάτην κραυγὴν τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς καρδίας της.

Τραχεῖα μελαγχολία καὶ σκυθρωπότης διεχύθη ἐπὶ τῆς μορφῆς της.

[Ἐπεται τὸ τέλος τοῦ προλόγου].

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΑΝΑΔΩΝΗΣ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΝ

Διήγημα

Α'

Ἡ νύξ κατήλαυνεν ἐκ τῶν δωματίων τοῦ οὐρανοῦ, ρίπτουσα βραδέως τοὺς μελανοὺς πέπλους της ἐπὶ τὴν γῆν, αἱ δὲ τελευταῖαι μαρμαρυγαὶ τοῦ λυκόφωτος, αἱ χρυσίζουσαι τὸν πέριξ διαυγῇ ὀρίζοντα, ἐξηφανίζοντο.

Ἡ φύσις σύμπασα ἐφαίνετο ὑπνώττου-

σα ἐν τῇ γαλήνῃ ἡδείας ἐκρινθῆς ἐσπέρας.

Νεάνιας τις μετὰ νεαρωτάτης κόρης ἐβόδιζον βραδέσι βήμασι παραπλευρώς ἀλλήλων.

Ὁ νεάνιας ἔφερε μετὰ μεγάλης χάριτος τὴν στρατιωτικὴν στολὴν· τὸ εὐρύστερνον αὐτοῦ στῆθος προεξείχεν ὑπὸ τὴν χρυσοπάρυφον χλαῖναν, τὸ δὲ εὐρὺ καὶ ὠραῖον αὐτοῦ μέτωπον ἐρρυτιδοῦτο ὑπὸ θλιβεῶς σκέψεως, ἐνῶ οἱ βραχέως γαλανοὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἠκτινοβόλου ἐξ ἔρωτος, προσηλωμένοι ἐπὶ τῆς νεαρᾶς συνοδοῦ τοῦ.

— Συγχώρησόν με, προσφιλὴς μου Ἰωάννα, τῇ εἶπε διὰ φωνῆς εὐήχου καὶ ἀρμονικῆς· ἀλλ' ἔσο βεβαία, ὅτι ἐὰν δὲν ὤφειλον ν' ἀναχωρήσω εἰς τόπον τόσῳ μακρυνὸν καὶ αἰωνίως, ἴσως δὲν θὰ ἐλάμβανον ποτέ! ποτέ! τὴν τόλμην νὰ σοὶ εἴπω πόσον σὲ ἀγαπῶ!... Ὅα λάβω μετ' ἐμοῦ τὴν ἀνάμνησίν σου, ἵνα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς ἀντλῶ ἐξ αὐτῆς θάρρος καὶ ἐκτελῶ τὸ καθήκόν μου. Θέλω, ἀντὶ πάσης θυσίας, νὰ κατασταθῶ ἀντάξιός τῆς ἀγάπης σου, ἐὰν δὲ δὲν ἐπανεέλθω πλέον, θὰ διατηρήσῃς τοῦλάχιστον γλυκεῖαν τινὰ ἀνάμνησιν τοῦ Φερδινάνδου σου;... εἰπέ μοι λοιπόν.

— Ὅα ἐπανεέλθῃς, τὸ προαισθάνομαι... Ὡ! καὶ τότε θὰ ἀνατείλωσι καὶ δι' ἡμᾶς ἡμέραι εὐτυχίας.

— Εἶσαι ἀληθὴς ἄγγελος· μετὰ πληροῦς εὐδαιμονίας. Οὐχ' ἦττον, ἡ σκέψις ὅτι ὀφείλω νὰ σὲ ἀποχωρισθῶ, καὶ ὅτι ἄλλοι εὐτυχέστεροι ἐμοῦ θνητοὶ θὰ δύνανται νὰ σὲ πλησιάζωσι, μοὶ προξενεῖ, μάρτυς μου ὁ Θεός! φρίκην.

Καὶ δὲν ἐψεύδετο, καθόσον οἱ λόγοι κατεπνίγοντο ἐν τῷ λάρυγγί του· ἡ δὲ μορφή του περιεβάλλετο ἀκουσίως τοῦ ὑπὸ χροῖας θλίψεως καὶ ἀνησυχίας.

— Μὲ λυπεῖς, Φερδινάνδε, ὁμιλῶν μοι τοιοῦτοτρόπως. Διατί λοιπόν ἀμφιβάλλεις περὶ τῆς ἀφοσιώσεώς μου; Μοὶ εἶπες, ὅτι μετὰ ἀγαπᾷς, ἐγὼ δὲ πρώτη σοὶ ὠμίλησα περὶ τῆς μελλούσης εὐτυχίας μας. Σοὶ τὸ ὑπεσχέθην, θὰ σὲ ἀναμένω· οἱ δὲ συλλογισμοί μου θὰ εἶνε πάντοτε ἐπὶ σέ, σοὶ τὸ ὀρκίζομαι! καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψω εἰς οὐδένα νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ περὶ ἔρωτος.

— Μὴ μὲ συνερίζεσαι, καθόσον ἡ λατρεία, ἣν πρὸς σὲ τρέφω, με καθιστᾷ τρελλόν.

Καὶ λαβὼν ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ τὴν δεξιάν της προσεκόλλησε διαπύρως ἐπ' αὐτῆς τὰ χεῖλη τοῦ.

Ἡ Ἰωάννα τότε ἀποσπᾶσα τὴν ἐκ τοῦ τραχήλου της ἀνηρτημένην χρυσὴν ἄλυσιν τὴν προσέφερε αὐτῶν, λέγουσα διὰ φωνῆς τρεμούσης καὶ ἀσθενοῦς:

— Τότε μόνον θὰ παύσω νὰ σὲ ἀγαπῶ, ὁπότε μοὶ τὴν ἐπιστρέψῃς. Φύλαξέ την καλῶς. Εὐχομαι ἐξ ὅλης ψυχῆς, ὅπως σοὶ φέρῃ πάντοτε εὐτυχίαν. Μὴ ἀμφιβάλλῃς πλέον περὶ τῆς ἀγάπης μου.

Τὸ προσφερθὲν ἐκεῖνο κόσμημα τῷ Φερδινάνδῳ, ἐνεποίησεν αὐτῷ οἶαν ἐντύπωσιν πρᾶγμει πολυτελὲς δῶρον παρὰ τινι

παιδίῳ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ὑγράνθησαν ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ δὲν εὗρισκε λέξεις καταλλήλους, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του. Οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τότε, βλέπων αὐτόν, ὅτι ἐνέκλειε ἐν τοῖς στήθεσιν αὐτοῦ καρδίαν ἀνδρείου στρατιώτου.

Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη ἐπέλθει τελείως.

— Πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν, εἶπε μετὰ σιγῇ στιγμῶν τινων, καθ' ἃς αἱ ψυχαὶ ἀλλήλων συνηνοῦντο ἐν τῷ αὐτῷ λογισμῷ. Εἶνε ἀργὰ καὶ ἡ μητέρα θὰ ἀνησυχῇ.

Β'

Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ Φερδινάνδος ἀνεχώρει εἰς Τογκίνον.

Ἡ Ἰωάννα κατέστη εἰς ἄκρον μελαγχολικὴ καὶ περίλυπος, οὐδὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀποσπᾷ τῆς θλίψεως, ἐν ἣ τὴν εἶχε βυθίσει ὁ ἀποχωρισμὸς ἐκεῖνος. Εἰς μάτην ὁ νεαρὸς Γάστων ἐπειράτο παντὶ σθένει, ἵνα ἐπαναφέρῃ ἐπὶ τῶν χειλέων της τὸ μειδίωμα.

Ὁ Γάστων, οἰκογενειακὸς φίλος τυγχάνων παρὰ τῇ Ἰωάννᾳ, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐποφθαλμία τὴν προικὰ της, ἡ δὲ ἀναχώρησις τοῦ μόνου εὐνοουμένου Φερδινάνδου τὸν ἐνεπλήρου χαρᾶς, ἀναπτέρωσας τὰ χρυσαῖα σχέδια του. Συνεκέντρων ὁλοσχερῶς τὰς ἐλπίδας του ἐπὶ τῶν παρ' αὐτοῦ προσδοκωμένων ἀποτελεσμάτων τοῦ χωρισμοῦ καὶ τῆς λήθης· ἀλλ' ἡ Ἰωάννα μακρὰν τοῦ νὰ σκέπτεται τὸν Γάστονα, ἀνεπόλει ἀδιαλείπτως ἐκεῖνον, ὃν ἀπεκάλει πλέον μνηστῆρά της, καὶ ὃν ἀνέμενε πάντοτε μετὰ παλμῶν εἰλικρινοῦς ἔρωτος.

Μῆνες διέρρευσαν οὕτω καὶ ἐν τούτοις οὐδεὶς ἔσχεν εἰδήσεις περὶ τοῦ προσφιλοῦς της ὑπολοχαγοῦ. Καθ' ἐκάστην ἀνεγίνωσκε μετ' ἀγωνίας τὰς ἐφημερίδας ἐπιζητοῦσα ἐν αὐταῖς πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ Φερδινάνδου, ἡ τὴν περιγραφὴν μάχης τινός, εἰς ἣν θὰ εἶχε λάβει ἐνεργὸν μέρος.

Τέλος ἡμέραν τινὰ ἔμαθεν ὅτι προήχθη εἰς λοχαγὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, εἰς ἀμοιβὴν τῆς γενναιοψυχίας καὶ ἱκανότητός του.

Ἡ Ἰωάννα τότε ἡσθάνθη τὴν ἄρρητον ἐκείνην εὐτυχίαν, ἣν ἀντλεῖ τις ἐκ τῶν δαφνῶν, τῶν περιβαλλουσῶν τὸ μέτωπον προσφιλοῦς αὐτῷ ὑπάρξεως. Ἀφ' ἧς ὁ Φερδινάνδος της εἶχεν ἀναχωρήσει, ἦν ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἡσθάνθη ἐκυτὴν εὐδαίμονα.

Ἀλλ' ὁ πόλεμος ἐξηκολούθει, ὁ δὲ ἐχθρὸς εἶχεν ἐνισχυθῆ καὶ δι' ἐτέρων ἐπικουριῶν.

Ὁ Γάστων καθίστατο ἐπιθετικώτερος, προσπαθὼν πάντοτε νὰ ἐκδιώξῃ τὸν Φερδινάνδον τῶν διηνεκῶν λογισμῶν τῆς Ἰωάννας.

Οὐδεμία ἀφικνεῖτο πλέον ἐπιστολὴ ἐκ μέρους τοῦ ἀπουσιάζοντος λοχαγοῦ. Ἡ δὲ Ἰωάννα μετὰ παλλούσης καρδίας καὶ πεπληρωμένων ἐκ δακρύων ὀφθαλμῶν ἐζήτη ἐν τοῖς δελτίοις τῶν φονευθέντων τὸ ὄνομα τοῦ προσφιλοῦς αὐτῆς μνηστῆρος.

Προσπάθει δι' ἐνὸς καὶ μόνου βλέμματός νὰ ἀναγνώσῃ ὁλόκληρον ἐκεῖνον τὸν ἀπαίσιον κατάλογον· ἀλλ' ἀκουσίως της ἡ ὄρασις της ἐθαμβοῦτο ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ περατώσῃ τὴν ἀνάγνωσιν.

Ἐν τοιαύτῃ φρικῶδῃ ἀνησυχίᾳ ἔζη, ὅτε πρῶταν τινά, τῇ ἔφερον αἴφνης μικρὸν τι δέμα μετὰ τινος ἐπιστολῆς.

Ἐκλονίσθη ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος τοῦ Φερδινάνδου.

— Δὲν ἀπέθανε λοιπόν!... ἀνέκραξε περιχαρῆς.

Καὶ μετὰ καρδίαν πάλλουσιν ἐξ ἡδείας συγκινήσεως ἔσπευσε νὰ ἐγκλεισθῇ ἐν τῷ δωματίῳ της, ποθοῦσα τὴν ἀπομόνωσιν, ἵνα ἀπολαύσῃ μόνῃ τῆς ἀνεκφράστου εὐχαριστήσεως τοῦ νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιστολήν.

Τὸ περικάλυμμα δὲν ἔφερε γραμματόσημον· εὗρισκετο λοιπὸν πλησίον της!... Ἀλλὰ τότε διατί νὰ πέμψῃ τὴν ἐπιστολήν ταύτην καὶ νὰ μὴ προσέλθῃ αὐτοπροσώπως; Θανάσιμος ἀγωνία τῇ ἐγεννήθη τότε ἐν τῇ καρδίᾳ. Ἐφονεύθη ἴσως;.. Μὴ τολμῶσα δὲ νὰ ἀποσφραγίσῃ τὴν ἐπιστολήν, ἤνοιξε τὸ δέμα.

Ἐρρηξε φωνὴν φρικώδη.

Τὸ δέμα ἐκεῖνο ἐμπεριεῖχε τὴν χρυσὴν ἄλυσιν.

Ἀπερίγραπτος ἀπελπισία τὴν κατέλαβε καὶ γοεροὶ λυγμοὶ ἐξῆλθον τῶν ὠχρανθέντων χειλέων της. Τῇ ἐφάνη ὅτι ἡ ζωὴ της ἐσβέννυτο, καὶ ὅτι τὸ πᾶν κατέτρεπε περίξ αὐτῆς.

Εἶπε μεγαλοφώνως:

— Ἐφονεύθη ὁ Φερδινάνδος!...

Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς της τὴν ἐξέπληξε καὶ διὰ βιαίου κινήματος ἤνοιξε τὴν ἐπιστολήν, ἥτις φέρουσα τὴν χρονολογίαν τῆς αὐτῆς πρωίας, ἐμπεριεῖχε τὰς ἀκούθους λέξεις:

• Δεσποινίς,

• Πάσης ἐλπίδος ἐξαφανισθείσης πλέον τοῦ νὰ ἐπανιδῷ ὑμᾶς, ἀναγκάζομαι νὰ ἀποδώσω ὑμῖν τὴν ἄλυσιν ταύτην.

• Ἡ μοιραῖός ἐπιβαλλομένη μοι ταύτῃ θυσίᾳ με καθιστᾷ βαρυσάλγη. Σὰς καθικετεύω δὲ, μὴ με καταρᾶσθαι, καὶ προσπαθήσατε νὰ λησμονήσατε τὸν δυστυχῇ

Φερδινάνδον σας »

Πλὴν τοῦτο ἦν δυνατόν; Κατόπιν τοσούτων ὅρκων τοῦ Φερδινάνδου νὰ λησμονήσῃ ἐκείνην, ἥτις ἐμμανῶς τὸν ἠγάπα; Ἡ δυστυχὴς κόρη ἀναμετρήσασα τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς της κατέστη ἐξάλλος, ἔκλαιε πικρῶς. Ἡ θλίψις τὴν συνέτριψε, τῇ ἀφῆρεσε πᾶν γόνιτρον τῆς ζωῆς. Ἐμαρᾶνθη ὡς φθινοπωρινὸν ἄνθος κλίναν χαμαὶ ὑπὸ τὴν παγετώδη πνοὴν τοῦ βορρᾶ. Τέλος ἡ ὑπερηφάνεια ὑπερισχύσασα, κατέπνιξε κάπως τὴν θλίψιν· ἀλλ' ὁ κατανεχθεὶς κτύπος ἐν τῇ εὐαίσθητῳ καρδίᾳ της ἦν τόσον ἰσχυρὸς, ὥστε ἡ δυστυχὴς κόρη κατελήφθη ὑπὸ φοβεροῦ πυρετοῦ κατὰ τὴν νύκτα.

Ἐπὶ δύο δὲ μῆνας περίπου ἐπάλασε μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ.